

Podle § 2 zákona o ss jest nss povolán rozhodovati o stížnostech, směřujících proti rozhodnutím neb opatřením správních úřadů, tvrdí-li kdo, že jimi bylo zasaženo do jeho subj. práv. Se zřetelem na toto ustanovení zák. o ss jest předpokladem úspěšné stížnosti, aby konkrétním rozhodnutím správního úřadu bylo porušeno právo určitého subjektu, založené platným právním předpisem. Je tudíž zkoumati, zdali a pokud je ve věci, o kterou jde, možno mluvit o subj. právu strany na určité rozhodnutí neb určitý postup úřadu.

Nař. rozhodnutí se opírá o ustanovení 2. odst. § 4 čes. obec. zřiz. ve znění zák. z 19. srpna 1893 č. 59 z. z. čes., upraveného 2. odst. § 99 zák. č. 125/1927 Sb. Toto zákonné ustanovení určuje jen, že o žádosti za změnu hranic, s níž nejsou všechny zúčastněné obce srozuměny, rozhoduje zem. úřad po slyšení zem. výboru. Zda a za kterých podmínek jest úřad povinen takové žádosti vyhověti, zákon nestanoví, nýbrž dává rozhodnutí o této otázce neomezeně do rukou zem. úřadu. Z právní povahy obce jako korporace s vlastní osobností lze sice dovoditi zásadně právo obce na to, aby do její územní integrity nebylo zasahováno leč v případech a způsobem, jak stanoví zákon, takže obci, na jejíž úkor má býti změna hranic provedena, nelze upříti právo, aby se jako procesní strana bránila proti navržené změně hranic. Bylo by však potřebí pozitivního předpisu zák., aby bylo lze konstruovati právní nárok obce na to, aby navrhovaná jí změna hranic byla na úkor územního obvodu druhé obce povolena. Výše cit. zák. ustanovení takového předpisu neobsahuje a nemá proto obec, dožadující se změny hranic na úkor území sousední obce, právního nároku, aby této její žádosti bylo vyhověno. K témuž závěru dospěl nss již v nář. Boh. A 11.599/34.

Podle toho nemůže rozhodnutím min. vnitra, kterým žádost stěžující si obce za změnu hranic byla zamítnuta, ať stalo se tak z důvodů jakýchkoli, dotčeno býti nějaké subj. právo obce (§ 2 zák. o ss). S hlediska toho jeví se veškeré věcné námitky, které stížnost formuluje proti nař. rozhodnutí, bezdůvodnými, a nemohly by také ve stížnosti uplatňované vady řízení, ani kdyby se ukázaly pravdivými, přivoditi zrušení nař. rozhodnutí, jež obec pro nedostatek subj. práva s úspěchem nemůže bráti v odpor.

Č. 11.902.

Samospráva obecní: * Také spojení obcí ke společnému ústavu může se státi jen podle § 93 nebo § 94 čes. ob. zřízení; § 95 upravuje pouze zřizování orgánů ke správě takového společného ústavu.

(Nález ze dne 9. května 1935 č. 15.651/35.)

V ě c: Obec A. a kuratorium společných jatek v A. proti zemskému úřadu v Praze o zúročení a amortisaci zápůjčky.

Výrok: Stížnost obce A. se zamítá pro bezdůvodnost. Stížnost kuratoria společných jatek v A. se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Obec A., J. a D. spojily se na základě usnesení svých zastupitelstev v roce 1910 ke zřízení, resp. správě veřejných jatek v obci A. na ten způsob, že společný orgán (kuratorium) obstarává správu jatek a vydává rozhodnutí, proti kterým jest přípustný právní pořad k zem. výboru. Ve schůzi dne 10. května 1930 usneslo se pak kuratorium jatek převzítí úrokování a umořování zápůjčky 50.000 Kč, která má býti obcemi J. a A. za účelem zřízení mostu v běhu obecní silnice J.-A. uzavřena. Proti tomuto usnesení jatečního kuratoria podala obec D. jako právní subjekt na spojení zúčastněný stížnost k zem. výboru.

Okr. úřad v Jablonci n. N. vyslovil výměrem ze 17. června 1932, že z podnětu stížnosti obce D. prohlašuje usnesení kuratoria jatek v A. z 10. května 1930 za zmatečné. V důvodech uvedl, že úmluva obce o spojení ke zřízení a provozu jatek nebyla podle § 93 čes. obec. zřiz. schválena, není tedy zatím po zákonu účinnou, poněvadž kogentních předpisů § 93 obec. zřiz. zachováno nebylo. Kuratorium jako správní orgán tohoto společenství po právu tudíž neexistuje, jeho výrok nemůže proto zakládati právní účinky. Jelikož celá úmluva není účinnou, není účinným ani ustanovení, že spory mezi členskými obcemi rozhoduje zem. výbor, a jest tedy vzhledem k dnešnímu právnímu stavu k vyřízení sporu kompetentním okr. úřad.

Proti tomuto výměru podaly shodně provedená odvolání jednak obec A., jednak kuratorium jatek v A.

Zem. úřad v Praze nař. výměrem odvolání zamítl v podstatě z těchto důvodů: Obec A., J. a D. spojily se na základě usnesení svých zastupitelstev v r. 1910 ke zřízení společných veřejných jatek v A. a zřídily ke správě tohoto ústavu společný orgán (kuratorium). Podle ustanovení odst. 2 § 93 obec. zřiz. vyžaduje takováto úmluva schválení zem. úřadu. Paragraf 95 obec. zřiz. stanoví pak, že se obcím, jež se za příčinou některých potřeb působnosti své ke společným ústavům spojily, zůstává, aby si zřídily orgány ke správě ústavů takových a aby vyměřily, co k působnosti orgánů těch náležeti má. Nemohou-li se obce shodnouti na opatření toho se týkajícím, učiní okr. výbor příhodné opatření. Paragraf 95 jedná tudíž toliko o zřizování orgánů ústavů společných, kdežto § 93 jedná o spojení obcí. Paragraf 95 nezavádí, jak se st- lé mylně domnívají, jiný, od ustanovení § 93 odchylný způsob spojování obcí, při čemž by nebylo zapotřebí schválení úmluvy v § 93 předeepsané. Ustanovení odst. 2 § 95, jež omezuje opatření okr. výboru na případy, kdy se obce nemohou dohodnouti o zřízení orgánu ke správě ústavu nebo o jeho působnosti, nedotýká se nijak ustanovení odst. 2 § 93, jenž jedná o úmluvě ohledně společné správy a jenž vyžaduje ve všech případech, aby úmluva dotýčná byla schválena úřady vyššími. Ježto pak, jak ze spisů vidno, úmluva o spojení jmenovaných obcí ke zřízení a provozu jatek nebyla zem. úřadem schválena, není úmluva ta po zákonu účinnou, kuratorium podle úmluvy zřízené jako správní orgán

tohoto společenství po právu neexistuje a nemůže jeho výrok míti právní účinky. Jelikož celá úmluva není účinnou, není účinným ani ustanovení, že spory mezi členskými obcemi rozhoduje zem. výbor, a byl tudíž k vyřízení stížnosti-obce D. příslušný okr. úřad. Tím stává se druhá námitka stížnosti o účelnosti usnesení správního výboru bezpředmětnou.

O stížnostech, podaných do tohoto rozhodnutí jednak obcí A., jednak kuratoriem společných jatek v A., uvažoval nss takto:

Žal. úřad vyšel z právního názoru, že úmluva o spojení obcí A., J. a D. ke zřízení a provozu veřejných společných jatek vyžadovala podle § 93 čes. obec. zřiz. schválení zem. úřadu, jež vyžádáno nebylo, že úmluva proto jest neplatná, v důsledku čehož nemůže ani usnesení orgánu, touto úmluvou ke správě jatek zřízeného (kuratoria), míti právní účinky. Z neplatnosti úmluvy vyvodil pak i závěr, že ani ustanovení její o příslušnosti zem. výboru k rozhodování sporů mezi členskými obcemi není účinné.

Proti tomu namítají stížnosti jediné, že na společné ústavy obcí nelze použití § 93 čes. ob. zřiz., ježto o spojení obcí ke společným ústavům jedná § 95 čes. ob. zřiz., který k úmluvě o takovém spojení schválení zem. úřadu nevyžaduje. Námitku tuto opírá stížnost jednak o to, že obecní zřízení rozlišuje mezi dobrovolným spojením obcí (§ 93), nuceným spojením jich (§ 94) a společnými ústavami dvou neb více obcí (§ 95), že dále, kdyby i zde platilo všeobecné ustanovení § 93 čes. ob. zřiz., mohly by společné ústavy míti jen obce téhož okresu, a že konečně by byl rozpor mezi ustanovením § 93 a § 95, ježto odst. 2 § 93 ustanovuje, že způsob vedení záležitostí musí býti schválen zem. úřadem, odst. 1 § 95 naproti tomu nařizuje, že při ústavách zůstává účastníkům přenecháno, aby určily orgány a jejich působnost.

Námitce této nemohl nss přisvědčiti. České obecní zřízení (zák. ze 16. dubna 1864 č. 7 z. z.) mluví v § 93 pod nadpisem »Které obce se mohou o své vůli spojit« o dobrovolné úmluvě obcí o spojení co se týče působnosti samostatné nebo přenesené nebo některých částí jich, v § 94 pak pod nadpisem »Které obce mají býti spojeny« o nuceném spojení obcí, nemajících dostatečných prostředků k plnění zákonných povinností. V § 95 však pod marginální rubrikou »Komu přísluší zřizovati orgány ústavů společných« stanoví, že je-li několik obcí za příčinou některých potřeb působnosti své ke společným ústavům spojeno, aneb spojilo-li by se budoucně několik obcí k takovým ústavům společným, zůstává se jim, aby si zřídily orgány ke správě ústavů takových a aby vyměřily, co k působnosti orgánů těch náleží. Dodává pak, že nemohou-li se obce shodnouti o opatření toho se týkajícím, učiní okr. výbor příslušné opatření. Z textu tohoto §u a ze srovnání marginálních rubrik k cit. třem paragrafům nepochybně plyne, že § 95 čes. ob. zřiz. neupravuje nějaký zvláštní případ spojení obcí, nýbrž předpokládá, že takové spojení obcí ke společným ústavům zde již jest, neb se státi má, při čemž předpokládá, že splněny byly podmínky § 93, resp. § 94. Bylo-li stanoveno v 2. odst. § 93 původního znění, že úmluvu o tom, jak se mají záležitosti obcí společně spravovati, jest předložiti místodržitelství, aby

ji schválilo, smluvivši se o tom se zastupitelstvem okresním, ukazuje to zřejmě na to, že úmluva musila právě obsahovati ustanovení o tom, jak mají býti záležitosti (některé jich části) spravovány, tedy o způsobu této společné správy. Jedním pak ze způsobů správy určitého obmezeného kruhu společných záležitostí jest zřízení zvláštního společného ústavu. Chtěly-li tedy obce ke správě určitých společných záležitostí zříditi zvláštní ústav, podléhalo zřízení takového ústavu schválení místodržitelství po dohodě se zastupitelstvem okresním, na jehož místo nastupuje od účinnosti zák. č. 125/27 Sb. schválení zem. úřadu po slyšení okr. výboru (§ 99 odst. 2 cit. zák.). Vyložili-li se ustanovení § 93 čes. obec. zřiz. tímto způsobem, pak není ovšem s ním v nižádném rozporu shora již cit. ustanovení § 95, neboť jen zřizování orgánů ústavů se schválením býv. místodržitelství nebo nyní zem. úřadu zřízených a vyměření působnosti těchto orgánů bylo ponecháno obcím a v případě neshody jich okr. výboru.

Je-li však správným názor žal. úřadu, že § 95 nezavádí nějaký jiný, od § 93 čes. ob. zřiz. odchylný způsob spojování obcí, a bylo-li — jak shora doličeno — i ke spojení obcí ke společným ústavům za účelem správy některých záležitostí třeba schválení býv. místodržitelství, resp. nyní zem. úřadu, které však v daném případě uděleno nebylo, pak právem vyslovily adm. úřady, že usnesení kuratoria jatek o převzetí, zúrokování a umoření zápůjčky 50.000 Kč jest zmatečné, ježto kuratorium po právu vůbec neexistuje, není-li úmluva obcí A., J. a D. o zřízení společných jatek právně účinnou.

Z toho plyne jednak, že stížnost obce A. jest bezdůvodná, jednak že stížnost kuratoria společných jatek je nepřipustná, poněvadž tento sbor po právu vůbec neexistuje a nelze mu proto přiznati oprávnění vystupovati ať jako strana, ať jako orgán strany před tímto soudem.

Č. 11.903.

Stavební právo (Čechy): I. * Nedostatek podpisu souseda na protokole o stavební komisi, konané podle § 36 stav. řádu pro Čechy (zák. č. 5/1889 z. z. čes.), neopravňuje sám o sobě stavební úřad k úsudku, že soused námitky, do protokolu zapsané, při komisi nevznosl. — II. Obec má právo uplatňovati v instanční cestě, že určité rozhodnutí vyššího úřadu stavebního je v rozporu s platným plánem polohy.

(Nález ze dne 10. května 1935 č. 15.659/35.)

P r e j u d i k a t u r a: ad II. Boh. A 4850/25; 3080/24.

V ě c: Město K. a František J. v K. (adv. Dr. Jan Gronych z Kolína) proti zemskému úřadu v Praze o rekursní legitimaci ve věci stavební.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Usnesením z 30. května 1932 nevyhověla měst. rada v K. na základě komis. řízení z 27. května 1932 žádosti Antonína T. a Marie